

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Cornelii Iansenii Episcopi Iprensis Avgvstinvs

In quo hæreses & mores Pelagij contra naturæ humanæ sanitatem,
ægritudinem & medicinam ex S. Augustino recensentur ac refutantur

Jansenius, Cornelius

Lovanii, 1640

8. De alia Christi gratia, doctrina & exemplo Christi. Quae vires & effectus
ejus, & quamdiu à Pelagianis asserta.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13650

Ex quibus facile intelligitur quid Pelagiani intelligant per iustitiam ex fide, quam tantopere contra iustitiam hominis, & iustitiam ex lege inculcat Apostolus, & quantopere in hoc à Catholica fide aberraverint. Nihil enim intelligunt aliud, nisi remissionem peccati, quæ ex fide Christi, sine operibus legis, ut supra

In 10. R. 4.
a. 4.

explicuimus, credentibus datur: Talis enim, ait Pelagius, est ille qui Christum credidit, die qua cre-

didit, qualis ille qui universam legem implevit. Cum vero totam homo legem per seipsum impleverit, quod olim quidem, non item hoc tempore fieri potest, illam esse iustitiam ex lege, & iustitiam hominis, & iustitiam factorum: Quia, inquit, iam non Dei est sed ipsorum: quasi diceret, quia illam Deus non dedit per fidem remittendo peccata, sed ipsi eam sibi suis viribus & bonis operibus pepererunt.

De alia Christi gratia, doctrina, & exemplo Christi. Quæ vires, & effectus eius, & quamdiu à Pelagianis asserta.

CAPVT OCTAVVM.

SEo cum peccatorum remissio solis preteritis peccatis medeatur, tota vero Christi Ecclesia in suis precibus plaque Dominica oratione quoddam aliud bene vivendi adiutorium ad cavendas superant. atque peccatorum futurorum tentationes imploret, ad aliam gratiam Christi adacti sunt confitentiam. Adjecerunt enim gratia remissioni, doctrinam & virtutis exemplum, quod mundo perfectissima conversatione sua exhibuit Christus, & in doctrina Evangelica continetur atque proponitur. Dilucide tradit hoc

Lib. de grat. Christi. 2.

Augustinus his verbis: Solent dicere nobis, in eo Christum ad non peccandum prabuisse adiutorium quia ipse vivendo, in lege docendo reliquit exemplum. Et allatis verbis Pelagij quibus dicit, in omnibus esse libertatem arbitrium (hoc est gratia illa creationis quam primo docuit) & gratia per naturam, sed in solis Christianis invariata gratia: mentem eius indagando, & proferendo subne-

Cap. 31.

dit: iterum querimus, quæ gratia? Et adhuc poterit respondere lege atque doctrinam Christianam. Cum vero & lex Pelagianis gratia sit eaque iudæis in adiutorium data, quid sibi vult quod jam in solis Christianis liberum arbitrium à gratia juyari tradit? Audi nodi solutionem totumque gratia Pelagiana mysterium ex Augustino: Hoc adiutorium legis atque doctrinam etiam Prophetis fuisse temporibus; adiutoriam autem gratia quæ proprie gratia nuncupatur, in Christi esse arbitratur exemplo. Quod, inquit ulterius, nihilominus ad doctrinam pertinere perspicitur quæ nobis Evangelica demonstratur. Iudæis enim & peccatoribus secundum ea quæ paulo ante ex Pelagij mente tradidimus, Non sufficit amplius sola lex propter

Aug. de lib. de grat. Christi. 2. 39.

Christi nimiam peccandi consuetudinem nisi Christi accedat non inspiratio charitatu per spiritum sanctum, sed imitandum & imitandum in doctrina Evangelica virtutis eius exemplum. Vnde Iulianus docet: In-

Lib. 2. oper. imp. ref. cont. 14 f. 401.

carnationem Christi iustitiae normam (hoc est exemplum) fuisse non primam sed maximam. Quia & antequam Verbum caro fieret, ex ea fide quæ in Deum erat, & in Prophetis, & in multis alijs Sanctis fessere virtutes. Veniente autem temporum plenitudine exalta in Christo iustitia norma resplenduit. Hæc est ergo proprie gratia Christi, qua juvantur soli Christiani. Nam antiquorum iustitiam defendebant esse potuisse, ut Augustinus dicit, per

ibid.

naturam & legem, tanquam per gratiam illius temporis propriam.

Ex quibus & alijs Sancti Doctoris verbis etiam patet, exemplam Christi, atque doctrinam Evangelicam idem omnino gratia censeferi genus, eo quod exemplum in ipsa doctrina Christi contineatur. Nam quamvis doctrina Christi quam tradebat cum ipse in hoc mundo viveret, & exemplum conversationis eius manifeste differrent, posteaquam tamen ex hoc mundo ad patriam ivit, exemplum virtutum ejus non amplius oculis hominum, actiones conversationis ejus intuentium, & imitatum obijcitur, sed ex doctrina Evangelica per Apostolos, eorumque successores prædicata humano generi innotescit; quamquam & alij consideratione exemplum Christi ad doctrinam referunt, nempe quia exemplum cum doctrina sit testimonium, quod verbis doctrina præcipit, idem quodammodo vita & factis docet: Quod significat Augustinus in Epistola ad Iulianum: Quod nobis, inquit, in gratia vel adiutorio Dei dicant, Dominum Christum bene vivendi præpositum exemplum, ad eandem doctrinam reuocant: quia scilicet in eius exemplo discimus, quem admodum vivere debeamus.

Et abentus ibid. c. 35.

Epist. 143. vers. 500.

Hanc ergo gratiam tanquam singularissimam supra legem plenis buccis passim Pelagiani inculcant & prædicant. Audi ipsum Hæresiarcham sui dogmatis agentem defensorum; Nam si ante legem ut diximus &c. iuste quidam & sancte vixisse referuntur, quanto magis post illustrationem adventus eius nos id posse credendum est, qui in saurati per Christi gratiam (nempe remissionis peccatorum) & in meliorem hominem renati sumus, qui sanguine eius expiati atque mundati ipsiusque exemplo ad perfectionem incitati iustitia, meliores illis esse debemus, qui ante legem fuere: meliores etiam quam fuere sub lege, dicente Apostolo: Peccatum vobis non dominabitur: non enim estis sub lege sed sub gratia. Quasi idcirco, ut observat Augustinus, peccatum alijs dominatum fuerit, qui sub lege fuerunt, vel etiamnum sunt, quia exemplum Christi non habuerunt sive non credant. Ostendit hunc eundem sensum clarius in commentarijs in hunc Apostoli locum; Non estis sub lege sed sub gratia: ubi interpretando dicit: gratiam vincendi & doctrinam præbuit Rom. 7, 22.

Lib. de grat. Christi. 38.

Rom. 6.

Rom. 6.

In Comment. ad c. 6. præbuit Rom. 7, 22.

255

præbuit exemplum. Et ne quis illam vincendi gratiam intelligeret, quæ à Spiritu Sancto cordibus inspiratur, paulo ante præmuniendo dixerat: Qui participes sunt gratiæ Christi, didicerunt quemadmodum oportet vincere & Deum diligere & proximum. Quas palliones ad peccata concitantes alibi vocat occasiones peccatorum. Liberatos enim nos esse docet à peccato per Christum, hoc est, in doctrina & exemplo Christi, qui non solum peccata, sed etiam occasiones auferre docuit delictorum. Et paulo post: Nunc autem gratia Spiritus Sancti docet passionem vincere, in carne non sumus: quia mortui sumus legi, quæ doctrinam gratiæ non continet; scilicet quia lex peccata punit.

Ibid. n. 28.

In c. 7. Epist. ad Tim. 2. n. 15.

Ibid. c. 39.

In c. 7. Rom. n. 148.

In c. 2. Cor. 1. n. 6.

2. Cor. 7. n. 32.

In c. 11. ad Cor. n. 91.

In c. 3. 2. Cor. n. 7.

Ad Philipp. 1. n. 11. c. 22.

2. ad Rom. n. 15.

cur hi sunt filij Dei? Hoc tamen ad doctrinam spiritus, juxta cuius præscriptum vivunt, & ad gubernationem ejus, quam scilicet confert scientia, ab illo detorqueatur. Sic enim putat etiam dari ipsam fidem à Deo, quia si non venisset Christus, & docuisset, non utique crederemus. Adiuuare vero, confirmare, ipsumque velle in homine operari, docendo sapientiam, & intellectum gratiarum tribuendo. In hac gratiæ confessione, Pelagij quoque discipuli in finem usque mordicus perlitere. Nam Iulianus quia Christum ad hanc gratiam mundo imperticiendam venisse sentiret, hinc probat Deum ejusdem atque nos naturæ debere esse participem: Non potuit, inquit, exemplum dare naturæ dissimilis. Et in ultimo plane opere paulo ante mortem Divi Augustini exarato in eadem persistit sententia: Non proemia virtutis meretur, nisi qui ad ea, post incarnationem tamen Christi, sanctitatis eius imitatione contenderit. Quod occultum virus hæreseos Pelagianæ Augustinus esse dicit, eo quod vellent gratiam Christi in exemplo eius esse non in dono eius. Vigilanter tamen addebant; Post incarnationem Christi, propter antiquos scilicet, quos sine gratia Christi dicitur fuisse iustos, dicit exponendo August. eo quod non habuerint eius exemplum. Hoc ergo est quod alibi Iulianus dicit, quod incarnatio Christi iustitia fuit norma (hoc est exemplum) non prima sed maxima: quia tametsi & Prophete & Patriarchæ ex natura & lege iuste vixerint, exacta tamen in Christo iustitia forma respicuntur.

In c. 1. Philippi. n. 57.

Lib. 5. cont. Iul. c. 15.

Lib. 2. oper. imperf. cont. Iul. f. 350.

Fol. 331.

Fol. 401.

placuit, ut diceret in Commentarijs: Admirabiliter intulit, dicens, gratia Dei per IESVM Christum, Dominum nostrum: quia quæ Moyses, & naturalis lex non docuit, hæc docuit Dominus noster IESVS Christus, contemere mundam, & superare vitia. Unde definitiva Pelagij sententia: Exemplum Christi in vobis sufficit ad vitam etiam si aliquid interrim minus scientia habetis.

Tanti vero fecit hoc suum de exemplo Christi doctrinæque commentum, ut pleraque quæ Scriptura singularissima Christi gratiæ tribuit, ad illa detorqueat. Quid enim illo loco clarius: Qui nos reconciliavit sibi per Christum? Hoc tamen illo auctore non est factum nisi per Christi doctrinam pariter & exemplum: Sic enim & Christum ab ira ventura nos eripuisse tradit, dimittendo scilicet peccata, doctrinam suam & exemplum. Quid illo ad asserendam veram victricemque gratiam luculentius? Deo gratias qui dedit nobis victoriam per Dominam &c. Hanc tamen non dedit nisi voluntates nostras infirmas eruite & exemplo destruendo. Quid illo pro ista occultata Christi gratia efficacius? Ministratur à nobis Spiritu Dei vivi in tabulis cordis carnalibus? Hoc tamen illo delirante fit quia non quasi absentes (uti Iudaei) tabulis scriptis, sed presentes per auditum Domini verba corde suscepimus. Quid illo ad comprobandum bonæ operationis gratiam notius: Qui caput in vobis opus bonum perficit? At ille, cepit, inquit, doctrinam sive gratiam scientiæ largiendo: perficitur percipiendo quod docti fuerint ut doceant. Quid demique illo loco pro gratia Christi cordibus dominante firmius, qui Spiritu Dei aguntur.

Ex quibus arbitror manifestum est hæc doctrinæ Christianæ atque exempli cõmendatione Christianis auribus tantummodo iudicatos esse, nec aliam, efficaciorēve revera gratiam attulisse quam legem. Neque enim idcirco ad bene vivendum insufficientis atque infirma lex, quia est lex; hoc est quia facienda cavendaque iubet ac vetat, sed quia docendo tantum hoc præstat, ut facienda cavendaque noverimus, non etiam ut cognita faciamus atque caveamus. Quo sane nihil amplius præstat doctrina illa Christi, & quod in ea continetur exemplum ejus. Forinfecus enim hæc secus ac lex auribus insonat, non intrinsecus tangit aut immutat eor. Ex quo fit ut revera etiam hoc ad primum Pelagianismi statum, quo solus homo per liberum arbitrium naturaliter inditum omnia mandata perficere, & perfectiōnem assequi dicitur; per ambages tandem redeatur. Per prædicationem enim exempli Christi, doctrinæque Evangelicæ tanquam via, ut Augustinus notat, demonstratur nobis, quæ ambulare debeamus; ut iam viribus liberi arbitrij nullo alterius adiutorio indigentes, sufficiamus nobis, nec desiciamus in via. Et Iulianam Demetriadis matrem instruens, Pelagium docet in natura, in doctrina; & revelatione scientiæ gratiam constituere: ad habendam vero, inquit, voluntatem bonam, ubi est hoc ipsum quod ita vivimus & ubi proprie vis potestatis operantis & mandata facientis exeritur & ostenditur, nolunt nos divinitus adjuvari, sed nos ipsos dicunt ad ista sufficere.

Lib. de gratia Christi

qua c. 41.

Epist. 143.

Varijs